

Taurons (Sant Salvador de Torroella)

Navàs

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Sector oest del terme municipal, parròquia de Sant Salvador de Torroella, antic terme del castell de Torroella
Emplaçament	Carretera C-55, sortida al km. 52,2 a Palà de Torroella, travessar el riu i prendre camí en direcció oest 1 km aproximadament, i trencall a l'esquerra cap un camí que serpenteja, en direcció sud i est, uns 500 m.
Alçada:	388
Coordenades:	
Latitud:	41.85694
Longitud:	1.704
UTM Est (X):	392427
UTM Nord (Y):	4634705

Classificació

Número de fitxa	08141 - 175
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Contemporani Popular
Segle	XVI-XX
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Esfondrament important a l'angle nord-est de la casa. Conservació del conjunt en estat precari
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BPU
Observacions protecció:	Pla Especial Urbanístic de Protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages), 2018, amb el núm.106.EA. Valor arquitectònic/tipològic/artístic. Pla Especial Urbanístic del Catàleg de Masies i Cases rurals en Sòl no urbanitzable de Navàs, aprovat el 2012, amb el núm. 11.

Data aprovació:	dc., 20/02/2019 - 12:00
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08140A018000220000IQ
Fitxes associades:	
<u>Forn d'obra de Taurons</u>	
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dl., 08/03/2021 - 11:03

Descripció

Masia de dimensions modestes però d'un notable interès, ja que ha conservat molt íntegrament una tipologia arcaica, amb unes mínimes reformes modernes. L'estructura de la casa és molt homogènia i es conserva pràcticament tal com devia quedar al segle XVIII. Consta d'un cos residencial de planta irregular (amb planta baixa més un pis-golfes) i una part semisoterrània al costat de llevant que s'allarga amb un cos més baix, adaptat posteriorment com a terrassa. Cal dir que la casa s'assenta sobre un terreny amb desnivell en aquest sector de llevant. La façana principal, encarada vers migdia, està dominada per un portal adovellat que es troba en un lateral, i té dues finestretes antigues emmarcades amb llindes i brancals de pedra. Les dues finestres de la planta baixa són més modernes i substitueixen obertures anteriors, tal vegada una arcada que sembla insinuar-se i que en un moment donat devia quedar tapiada. El parament és de paredat comú amb restes d'un arrebossat de calç blanquinós, i les cantonades són reforçades amb carreus escairats. En la resta de façanes trobem també poques obertures. A ponent sembla que hi havia l'accés cap a les tines. A l'angle nord-est la construcció ha patit un esfondrament important.

Uns metres al sud hi trobem uns coberts de planta allargada construïts també en un terreny amb desnivell, de manera que per la part inferior consten de dues plantes. Sobre una base antiga feta amb pedra aquestes dependències han estat objecte de múltiples reformes i reparacions, algunes fetes ja amb totxo.

Observacions:

Vora la masia hi ha un forat en una roca en forma de sabata. Segons es diu, una vegada que li van preguntar mossèn Joan de Valls es va inventar una llegenda, la Coça del diable, segons la qual el diable va donar un cop de peu a l'amo de la vinya que no li volia donar raïms (informació oral de Josep Duarri, de Palà de Torroella).

Història

Aquest mas no apareix com a tal (amb la denominació de Taurons) en els fogatges d'època medieval que coneixem del terme del castell de Torroella. Tanmateix, no podem descartar que tingui un origen medieval. Cal dir que al terme de Navàs hi ha una altra masia amb el nom de Taurons, a la parròquia de Sant Cugat del Racó. Tot i que és força més gran, tampoc en coneixem gaires notícies, i ignorem quina relació tenien entre elles. Possiblement aquesta, més petita, la devia fundar algun descendent de l'altra. Sigui com sigui, la construcció actual és el resultat de l'ampliació que s'hi va fer en algun moment entre els segles XVI-XVIII, de manera que la masia va quedar pràcticament fossilitzada en aquesta època. Les reformes que s'hi han fet posteriorment no han alterat substancialment la part principal de la construcció. Han consistit bàsicament en l'obertura d'algunes finestres i, tal vegada, en el cos de llevant.

No en coneixem notícies documentals fins el segle XIX, quan en el cadastre de 1861 ja apareix la masia de Taurons. En el nomenclàtor de masies de la província de Barcelona dels anys 1861-1862 apareix anomenada com “Taurons de Torruella”. Hi consta que és una “masia (casa de labor)”, que estava situada a 9 km del nucli de l’Ajuntament de Castelladral. Tenia un edifici habitat constantment de dos pisos.

Bibliografia

CAIXAL, ÀLVAR; VILAMALA, Imma i altres (2018). *Pla Especial Urbanístic de protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages)*. Ajuntament de Navàs. Fitxa 106.EA

PIÑERO, J. (1994). Inventari del Patrimoni Arquitectònic i Històric de Navàs. Ajuntament de Navàs. Fitxa núm. R 50.

